

LJUBLJANSKI
ŠKOFIJSKI LIST

LETA 1945

V LJUBLJANI 1945

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALJA LJUDSKA TISKARNA V LJUBLJANI (JOŽE KRAMARIČ)

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXXII.

Ljubljana, 25. januarja 1945.

Štev. 1.—2.

Erscheint monatlich — Jahr 1945 — Abonnement: Jährlich 50 Lire
Izhaja mesečno — Leto 1945 — Naročnina: 50 Lir letno

1.

Pastirsko pismo za leto 1945.

»Pridite, poslušajte me: strah Gospodov vas bom učil« (ps 33, 12).

Gregorij,

po božji milosti in apostolskega sedeža oblasti
škof ljubljanski, pošilja vsem vernikom škofije
pozdrav in blagoslov!

Mnogo je gorja na svetu in prenekatera grenka kaplja tega gorja je kanila v kupo vašega življenja, predragi verniki. Sv. Janez bi zopet mogel zapisati — kakor je pisal ob koncu prvega stoletja —: »ves svet tiči v zlu« (1 Jan 5, 19). Od kod gorje, pa je povedal že v stari zavezi modri Sirah: »Gorjé njim, ki so zapustili prava pota in se podali na pota hudobije« (Sir 2, 16). Ko so »zapustili pravo pot, so zašli« (2 Petr 2, 15) in ne najdejo več izhoda. Zavrgli so od Boga postavljeni red, pa se je vnel boj na življenje in smrt, je nastala zmeda in nered, se je pogazila pravica in ohladila ljubezen, prišlo je gorjé, o katerem je mnogo-češčeni pomočnik v stiski, sv. apostol Juda Tadej, rekel: »Gorjé jim, ki so na Kajnova pota krenili« (Jud 11). Zopet bi Bog mogel reči kakor ob Noetovih časih: »Vse meso je popačilo svojo pot na zemlji« (1 Moz 6, 12).

Te popačenosti in odpada od Boga in njegovega reda, načrtanega v božjih zapovedih, je med drugim vzrok tudi to, ker v ljudeh ni več strahu božjega. Ljudje se premalo zavedajo, da je Bog vseveden, neskončno svet in Gospod nad vsem, kar je, zaradi tega se nič več ne bojé Boga žaliti, ne bojé se greha in kazni, ki mu sledijo, nič več jih ni strah božje pravične sodbe, ne zmenijo se več za to, da »je strašno pasti v roke živega Boga« (Hebr 10, 31). Zaradi tega pa vedno bolj zgubljajo vero in padajo končno v brezboštvo in v sovraštvo do Boga in vsega božjega. Da bi razmere časa tudi nas ne zvodile in ne bi začeli zanemarjati božje zapovedi in tako šli v svoje pogubljenje, mora sveti strah božji zopet napolniti naša srca. Tudi tisti, ki se kakor izgubljene ovce potikajo (ps 118, 176) po puščavi greha, se brez strahu božjega ne morejo obrniti k pastirju in varuhu svojih duš (1 Petr 2, 25) in se spreobrniti. Zaradi tega se mi zdi potrebno in primerno, da vam, predragi v Gospodu, za letošnji post napišem nekaj

zveličavnih misli o strahu božjem, ki so ga naši verni in pobožni predniki tolikokrat imeli v mislih in na jeziku in so bili v pravem pomenu besede bogaboječi. Vabim vas z besedami sv. pisma: »Pridite, dragi verniki, poslušajte me: strah Gospodov vas bom učil« (ps 33, 12).

Pravi strah božji izhaja iz spoštovanja.

Kakšen je pravi strah božji, naj nam pojasnita dva dogodka iz svetega pisma. Nekega dne je vzel Jezus Petra, Jakoba in njegovega brata Janeza s seboj na visoko goro in se je pred njimi spremenil: obraz se mu je zasvetil ko sonce in njegova oblečila so postala silno bela ko sneg. Ko so trije učenci zagledali božje veličastvo, ki je zasijalo iz Jezusovega človeškega telesa in ga odelo v nepopisno lepoto, »so se jako prestrašili« (Mk 9, 7); ko pa jih je obsenčil svetel oblak in so začuli iz oblaka glas: »Ta je moj ljubljene Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte!«, »so padli na svoj obraz in se silno bali« (Mt 17, 6). Ti učenci so Jezusa dobro poznali, dan in noč so bili z njim, se razgovarjali z njim odkrito in prijateljsko, ljubili so ga, svojega Učenika, v navdušenju zanj so zapustili dom in družino ter šli z njim, toda ko so zagledali sijaj božje lepote in božjega veličastva na Jezusu, jih je napolnil sveti strah pred veličino božjo. A ta strah ni bil oni obupni strah, ki človeka prevzame ob divjanju naravnih sil. Strah treh učencev je bil naraven izraz svetega spoštovanja do Jezusa, saj so se vkljub strahu počutili silno srečne; ognjeviti Peter je dal izraza te sreče s prošnjo, naj jim Gospod dovoli postaviti tri šotore in stalno uživati osrečujoči pogled njegovega poveljanskega telesa. Podoben strah svetega spoštovanja je obšel ljudi, ko je Jezus obudil mlađeniča v Naimu, da so »hvalili Boga in govorili: velik prerok je vstal med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo« (Lk 7, 16).

Kakor je Jezus veličastvo svoje božje osebe skrival pred ljudmi zastrto pod vnanostjo človeškega telesa, tako zdaj svojo božjo osebo in človeško naravo skriva pod podobo kruha v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa. Ko bi nam kdaj pokazal svoje božje veličje kakor trem učencem na gori, bi pač tudi mi popadali na svoj obraz v svetem strahu in spoštovanju. A če bi bili napolnjeni s svetim strahom božjim, bi se nam koleno kar samo pripognilo pred Najsvetejšim, saj vendar verujemo v navzočnost Jezusovo v presvetem zakramentu.

Sv. evangelist Janez je na stare dni še enkrat doživel podoben strah kakor ob spremenjenju na gori. Ko je bil starček izgnan na otok Patmos, je imel tam videnja, polna groze in tolažbe. Kar je videl in slišal, je zapisal v knjigo Razodetja. V prvem poglavju opisuje videnje Jezusa Kristusa, Kralja nebes in zemlje, Sodnika živih in mrtvih: »Zagledal sem sedem zlatih svečnikov in v sredi svečnikov podobnega sinu človekovemu, oblečenega v dolgo haljo in opasanega na prsih z zlatim pasom. Njegova glava in lasje so bili beli kakor bela volna, kakor sneg, in njegove oči kakor ognjen plamen in njegove noge podobne v peči razbeljenemu bronu in njegov glas kakor glas mnogih vodá; imel je v svoji desnici sedem zvezd in iz njegovih ust je prihajal dvorezen oster meč in njegovo obličje je bilo kakor sonce, ko sije v svoji moči« (Raz 1, 12—16). Neizmerno veličasten in mogočen je Jezus v svoji nebeški slavi in neomejeni božji oblasti. Janez, ki je bil ljubljeneec Jezusov, z njim povezan z najmočnejšo vezjo ljubezni, ki je pri zadnji večerji smel prijateljsko sloneti na njegovih prsih, je ob pogledu na veličastno prikazen padel k njegovim nogam kakor mrtev v svetem strahu. Čisto naraven odgovor človeka, ki se mu razodene veličina božja, je strah, tak strah, da ga vrže na kolena v prah pred svetostjo božjo.

Kadar bo, predragi v Gospodu, tvoja duša stopila pred večnega Boga in pravičnega Sodnika in ga videla v njegovem veličastvu, tedaj se boš tudi ti presunjen od strahu trepetaje zrušil pred neskončno svetim Bogom, ga molil v tolikšnem spoštovanju kot nikdar prej in v strahu pričakoval njegovo sodbo.

Neskončna božja svetost je glavni razlog strahu božjega. V luči te svetosti bomo sojeni. In kaj je najčistejši človek v primeru z božjo svetostjo? Nas pa teži zavest lastnih grehov in mnogotere krivde pred obličjem neizmerno svetega in pravičnega Boga. Kako se ne bi bali? Še v nebesih je sv. Janez slišal blažene opevati strah pred neskončno svetim Bogom in ga hvaliti zaradi tega, ker ljudstva časte in molijo Gospoda v svetem strahu: »Kdo bi se ne bal, Gospod, ter ne slavil tvojega imena? Zakaj ti sam si svet; vsi narodi bodo prišli ter padli pred teboj na kolena, ker so se razodele tvoje sodbe« (Raz 15, 4).

Čim bolj živo verujemo, da je Bog neizmerno svet in da bo prav gotovo prišel sodit vse ljudi, čim bolj se zavedamo svojih grehov, s katerimi smo žalili trikrat svetega Boga in omadeževali svoje duše, tem bolj napolnjuje naša srca svet strah. In ta iz spoštovanja božje svetosti in iz zavesti lastne krivde porojeni strah božji nas nagiba, da očistimo svoje duše in živimo po božjih zapovedih, da se nam potem božjih sodb ne bo treba bati. Kdor pa nima vere, tudi nima strahu božjega.

Jezus Kristus je prišel na svet, da vsadi v človeška srca vero v Boga, neskončno svetega in pravičnega, in tako vzbudi v njih sveti strah božji, ki naj jih ohranja na pravi zveličavni življenjski poti. Od revnih jaslic do trdega križa je z zgledom in besedo učil spoznavati svetost božjo in se bati tistega, ki nas bo za nespokorjene grehe moral obsoditi in vreči v brezno večnega trpljenja. Ko je Jezus svojim učencem vlival pogum pred preganjalci, ki jim bodo stregli po življenju, jim je dejal: »Ne bojte se tistih, ki umoré telo, a potem ne morejo storiti nič več. Pokazal pa vam bom, koga se bojte: Bojte se tistega, ki more usmrtiti in potem vreči v pekel. Dà, rečem vam, tega se bojte!« (Lk 12, 4. 5). Veren kristjan naj se torej ničesar drugega ne boji kakor Boga, svojega Sodnika, ki ima oblast nad telesom in dušo.

Kdor ima pravi strah božji, se boji Boga žaliti, Boga zgubiti in biti kdaj pahnen v večno pogubljenje. Ta pravilni strah božji je zanesljiv vodnik v življenju, vodi nas vedno po pravi poti resnične modrosti.

Začetek modrosti.

»Začetek modrosti je strah Gospodov« (ps 110, 10), pravi sv. pismo. Kakor se nihče ne nauči brati, kdor se ne nauči abecede, tako nihče ne more pridobiti prave življenjske modrosti, ki se Boga ne boji. Kdor se črk ni naučil, mu ostane skrito bogato znanje, ki ga svet izraža in širi s tiskano besedo; tako ostane v najvažnejšem znanju, v najgloblji modrosti neveden, kdor si začetka modrosti ni pridobil in to je strah božji. Če nimaš tega strahu, niti prvega koraka nisi storil k modrosti. Mnogo znanja more kdo imeti, široko svetno izobrazbo si more kdo nabrati, pa vendar nima prave modrosti. Vse mogoče ve in zna globokoumno razložiti, duh njegov prodira vedno dalje v skrivnosti narave in odkriva nove sile in prvine, a te modrosti nima, ki edina dá pravilen odgovor na najbolj osnovno vprašanje vsakega človeka: kaj je končni cilj življenja in po kateri poti se pride do tja? Da je cilj in smoter človeškega življenja slava božja in lastna večna blaženost, tega spoznanja ne dá nobena učenost, če ne stoji na temelju strahu božjega. Brez tega strahu resnične življenjske sreče

ni mogoče doseči in ohraniti. Prva modrost, ki jo naj človek prejme že z vzgojo v domači hiši, bi torej moral biti strah božji; na njem bi se moralo razvijati vse nadaljnje učenje in napredovati vsako drugo znanje. Strah božji ni samo začetek, ampak obenem tudi višek modrosti. »Popolna modrost je, Boga se bati« (Sir 1, 20).

Strah božji vzdrami grešnika iz napačnega in pogubnega miru, da se zboji preteče božje sodbe in se ji izogne s tem, da se skesan vrne k nebeškemu Očetu, kakor otrok, ki ve, da je s svojo neubogljivostjo izzval upravičeno jezo očetovo in zaslužil pravično kazen, zato se ga boji, pa ve tudi, da oče skesanega in odkrito svojo kriydo priznavajočega otroka razumevajoče in ljubeznivo sprejme, mu odpusti in vse žalitve pozabi. Greh, ki človeka od večnega cilja odvrne in nadnaravno življenje milosti v duši ubije, je veliko zlo, a še hujše zlo je, če grešnika njegovo grešno stanje nič ne vznemirja, da mirno in brez strahu v grehu vztraja, kajti dokler v grehu ostane, je nemogoče, da bi se za večno zveličanje rešil. Zaradi tega je za grešnika velika milost, če ga Bog v dno duše pretrese z dogodki, ki mu vzbude sveti strah pred vsevednim Sodnikom, da se zave svojega nevarnega stanja in v Bogu zopet spozna svoj večni cilj in v Jezusu Odrešenika, ki mu je v zakramentu sv. pokore dal sredstvo za odpuščanje grehov. Blagor grešniku, ki ga je pretresel strah božji, zakaj veliko milost je dobil. Bog na različne načine skuša vlti v dušo svoj sveti strah. Pred petdesetimi leti je obiskal Ljubljano in njeno daljno okolico strahovit potres. Kolikšen strah je tisto veliko noč prevzel ljudi, ko se je v temni noči tresla zemlja, da so pokale stene in se lomili stropi in so ljudje polblazni od strahu bežali iz majajočih in podirajočih se hiš na ceste in trge, si komaj morejo predstavljati tisti, ki tega niso sami doživeli. Nepopisen strah je ljudi kot vihar ni vrtinec siloma gnal v božje naročje, z glasno molitvijo in sredi trgov kleče so se priporočali božjemu varstvu, so skesani prosili za odpuščanje grehov in mnogi mnogi, ki že desetletja niso očistili svoje vesti, so se skesano in odkrito spovedali, tako da je tisto, sicer strašno veliko noč toliko vernikov z očiščeno in v milosti nadnaravno bleščečo dušo obhajalo pravo vstajenje kakor redkokdaj prej. Tako se je mnogo duš, ki so bile v silni nevarnosti pogubljenja, moralo zahvaliti vprav groznemu potresu, da so v svetem strahu božjem našle pot nazaj k Jezusu, dobremu pastirju, ki najdeno ovčico ljubeznivo vzame na rame in jo varno nese nazaj k svoji ljubljeni čredi.

Prav tako vzbujajo sveti strah stiske, ki jih zaradi vojne doživljamo, in preteče nevarnosti, ki se jih bojimo. Kdor ima vero vsaj »kakor gorčično zrno«, pač vidi v dogajanjih na svetu božjo roko in spozna, kako Bog kaznuje odpad od njegovih zapovedi s tem, da pripusti, da ljudi in narode tepejo posledice njihovih lastnih grehov. Iz te vere v božjo pravičnost se v dušah dviga strah Gospodov, ki po besedah sv. pisma »greh prežene« (Sir 1, 27). Tudi v naših dneh je mnogo duš, ki bodo sedanje trpljenje celo večnost hvalile, ker jih je strah božji zdramil iz grešne dremavosti ter jim bil nagib, da so se z Bogom spravile. O, da bi le vsi ljudje spoznali, kako Bog s sedanjimi stiskami in mnogoterim trpljenjem trka na njihova trda srca, da bi jih prestrašil in s tem spravil na zveličavno pot.

Strah Gospodov je eden izmed najmočnejših nagibov, da človek po spreobrnjenju v dobrem vztraja, kajti če se bojimo božje pravične sodbe, se pač skušamo varovati večjih prestopkov njegovih zapovedi; če trepetamo pred njegovo neizmerno popolno svetostjo, ki nič nečistega ne pusti v nebesa, potem se pač trudimo, da svojo dušo sproti očiščujemo vseh grehov, tudi malih vsakdanjih grehov, kakor pravi modri Sirah v sv. pismu:

»Kateri se Gospoda bojé, spolnjujejo njegove zapovedi« (Sir 2, 21). Gospod sam gleda milostljivo in dobrotno na tiste, ki nosijo v sebi sveti strah pred njegovo neizmerno popolnostjo in jim je ta strah vodilo za življenje. Sv. pismo kar ne more nehati govoriti o tem in blagrovati tiste, ki se Gospoda prav bojé. »Kdor se Boga boji,« pravi, »njemu se nič hudega ne primeri, ampak Bog ga varuje v skušnjavi in reši hudega« (Sir 33, 1). In zopet pravi: »Gospodove oči gledajo na te, ki se njega bojé, on jim je mogočen varuh, močna trdnjava... varstvo pred spodtikljajem in pomoč pri padcu; on dušo razveseljuje in oči razsvetljuje ter daje zdravje in življenje in blagodar« (Sir 34, 19. 20).

Kdor se Boga boji, se ne straši ničesar.

»Kdor se Gospoda boji, se nič ne trese in nič ne boji« (Sir 34, 16), to besedo sv. pisma potrjuje izkušnja vsakdanjega življenja. Nobeno človeško srce ni brez strahu, saj včasih tudi najpogumnejšemu zatrepeta, saj včasih pridejo trenutki, ko ga bojazen obhaja in v marsičem vpliva na njegove odločitve. Kdor se Boga ne boji, se boji ali strahov, plodov svoje lastne domišljije, ali pa ljudi. Prvo je praznoverje, ki ga je še zelo mnogo med ljudmi, zlasti med tistimi, ki nimajo skoraj nobene vere v Boga in v od njega razodete resnice. Drugo pa je strahopetnost, nevredna človeka, ki ga je Bog za svojo službo ustvaril in ga s svojo vse-mogočno roko in modro previdnostjo vodi. Nespameten je človek, ki se Boga ne boji, ima pa strah pred ljudmi. Čim manjši je strah božji v duši, tem večji je strah pred ljudmi. Strah pred ljudmi — o kako močan trinog je to, da se tresejo pred njim ne samo slabotni in nesamostojni značaji, ampak tudi podjetni in v mnogih ozirih pogumni možje. Oblast človeška, sijaj in moč položaja, sodba ljudi, javno mnenje, naziranje, ki ravnokar vlada, duh časa, ki se javlja v noši, umetnosti itd. — to so tisti strahovi, ki se jih večina ljudi boji, zato se po njih zahtevah ravna, boje se zameriti, da si ne bi zaprli poti do napredovanja, da ne bi utrpeli kaj škode na dohodkih ali na ugledu in časti. Pač res, dragi v Gospodu, kdor zgubi neskončnega Boga in večnost izpred oči, temu se zazde ničevosti tega sveta orjaško velike in neizmerno pomembne in bežeči trenutki s svojimi brzo minljivimi radostmi in bridkostmi se mu zde silno važni, pa so vendar le kapljica v morju večnosti, proti kateri nas življenje nosi, vsak dan bliže, so le drobec komaj vidnega prahu na potu v večno neminljivo življenje. Vse človeško, pa najsi je najsilnejša moč, najbolj trinoško mnenje, ki se mu naj bi vsi brezpogojno klanjali, dostikrat ni nič več ko strašilo v prosu, ki se ga še ptiči samo nekaj dni bojijo, dokler se ga ne navadijo, ko jim v resnici nič žalega ne more storiti. Žalostno je, da so ljudje mnogokdaj še manj pametni ko ptiči v žitu.

Že prerok Izaija sporoča začudeno vprašanje Gospodovo: »Kdo si ti, da bi se bal umrljivega človeka in človekovega sina, kateri se bo ravno tako posušil kakor seno« (Iz 51, 12). Kakor pokošena trava se posuši človek, še tako močan in oblasten, prej ali slej in kaj šele razna javna mnenja in ideje, ki danes so, jutri pa jih nove izpodrinejo in prav tako drzno zahtevajo, da jih vsi sprejmejo in se po njih ravna. Kako pogubno je, če se ljudje pri najvažnejših odločitvah, ko gre za njihovo večno usodo, ravna po takih spremenljivih enodnevnih geslih, ne pa po večni resnici božji in ne po njegovih nespremenljivih zapovedih, ki se vedno zopet znova izkažejo za edino pravilni in trdni temelj človeškega osebnega in družabnega življenja. Kdor se v strahu božjem trdno drži božje volje in

jo izpolnjuje, stoji sredi valov neprestano menjajočih se človeških naziranj nepremično in postane opora še drugim, ki sami niso dovolj močni in odporni, da bi vzdržali proti zmotam časa. Trdno veren človek krepko vzdrži brez strahu, ker se zaveda, da ga Bog drži. »Brezbožniki pa trepečejo od strahu, kjer ni strahu« (ps 13, 5), trdi sv. pismo in življenje to stoterno izpričuje.

Kdor se Boga boji, vanj zaupa, ki je vsemogočen in nadvse dober, zaradi tega ga ni strah, ko naleti v življenju na ovire in težave, ko ga zadene trpljenje in ga obiščejo bridkosti ali ga napadajo skušnjave. Strah Gospodov vzbuja v njegovem srcu pogum, ki se s sv. Pavlom vprašuje: »Če je Bog za nas, kdo je zoper nas?« (Rimlj 8, 31). Vzbuja razumnost in preudarnost, da se lahkomišelnost in brez potrebe v nevarnost ne podaja. Če pa vanjo pride, zaupa trdno na pomoč Onega, ki ima celo vse lase na naši glavi preštete (Mt 10, 31). Strah Gospodov vzdržuje v nas vztrajnost, da se ne naveličamo zatirati in premagovati vsa nagnjenja, ki nasprotujejo božjim zapovedim, in odklanjati vse zmote, ki se šopirijo v Bogu odtujenem svetu. V tem smislu zatrjuje sv. Pavel: »Bog nam ni dal duha boječnosti (ki bi v težavi klonil), ampak moči, ljubezni in razumnosti« (2 Tim 1, 7).

Ne suženj, temveč otrok božji.

Slišali ste gotovo že razne ugovore in pomisleke zoper strah božji, ki ga vam s tem pismom priporočam. Pravijo namreč, da strah ni plemenit nagib, ki v odločitvah pametnega človeka ne sme veljati, ali pa trdijo, da nas strah spreminja v sužnje, kar nasprotuje človeškemu dostojanstvu. Kaj porečemo na to?

Res je, da suženjski strah človeka ponižuje in je njegovega dostojanstva in svobodne volje nevreden. Suženj namreč svojega gospodarja ne ljubi, ne spoštuje, ampak se ga samo boji. Če je gospodarja žalil, ga to v srcu ne peče, mu tega vest ne očita, trepeta samo pred bičem, boji se kazni in strahovanja; ne bliža se gospodarju ves skesan poln zaupanja, temveč se skriva pred njim in če more, zbeži, da uide preteči kazni. Ta suženjski strah ni pravi, plemeniti strah, kakršen mora biti krščanski strah božji.

Krščanski strah ni strah sužnja, temveč strah otroka, ki se boji ljubljenega očeta žaliti. Strah božji, o katerem govorimo, je bolj dejanje ljubezni in spoštovanja, ki človeka Bogu bliža, ne pa oddaljuje. Tudi če je človek, ki ima pravilni strah božji, Boga hudo žalil, se pred njim ne skriva, kakor Adam po grehu v raju, ampak pravi z izgubljenim sinom »Vstal bom in pojdem k svojemu očetu« (Lk 15, 18). In vstane tēr gre!

Tak otroški strah, ki je izraz spoštovanja božjega in temelj ljubezni do Boga, je poznala tudi preblazena Devica Marija in ga opevala v svojem slavospevu v hiši sorodnice Elizabete. Takole je pela: »Od rodú do rodú traja njegovo usmiljenje njim, ki mu v strahu služijo« (Lk 1, 50). Marija je hotela s tem reči: V strahu sem služila Gospodu in mu še služim. Gospodu je moj spoštljivi in sveti strah bil po godu, zato pa se je v svojem usmiljenju nagnil do mene in se ozrl na nizkost svoje dekle. Izbral me je za orodje svojega neskončnega usmiljenja, s katerim je sklenil odrešiti človeški rod prokletstva greha. Če je brezmadežna in sveta Devica Marija gojila v svoji čistí, milosti polni duši strah Gospodov, pač ne sme nihče reči, da bi bil tak strah neplemenit nagib služiti Bogu.

Sv. Duh je v krščanstvu izgnal poganjski suženjski strah in ga nadomestil s strahom otrok božjih, kakor je sv. Pavel to veselo vest oznanil Rimljanom: »Niste prejeli duha suženjstva zopet v strah, ampak

prejeli ste duha posinovljenja« (Rimlj 8, 15). Od tedaj imenujemo neskončno svetega Boga Očeta, sam Kristus nas je učil tako nagovarjati Boga.

Ta krščanski strah življenjskega veselja v človeku ne ubija, ampak nudi še en razlog več za pravo veselje, ki ga uživa kristjan v svoji duši. Suženjski strah in strah pred ljudmi ubijata človeku veselje, strah božji pa ne. Sv. pismo zelo in pogosto priporoča strah božji, a ob tem okrog tristočrat ponavlja iz božjih ust besedo: »Ne bojte se!« Tudi Jezus je ta poziv mnogokrat imel na jeziku. Že ob njegovem rojstvu je angel pastirje nagovoril: »Ne bojte se« (Lk 2, 10). In ko se je po vstajenju apostolom prikazal, jih še enkrat opomni: »Jaz sem; ne bojte se!« (Lk 24, 36). To hoče Bog povedati: Ne bojte se ljudi, njihovih sodb in njihovih mnenj, ne bojte se zlasti ljudi, ki sami v Boga in Odrešenika ne verujejo. Ne trepite se v suženjskem strahu pred Bogom, ki je vaš Oče in je svojega edinega Sina poslal na svet, da vas odreši. Bojte pa se, Boga žaliti, Boga izgubiti, da bi vas moral ob sodbi vreči v peklenjski ogenj. Edino tega se bojte. Ob tem pravilnem strahu božjem pač lahko živi v srcu veselje otrok božjih!

Sv. Pavel, ki je veliko trpel preganjanja in krivic in ki je nosil znake Gospoda Jezusa na svojem telesu (Gal 6, 17) in dopolnjuje posvečenje v božjem strahu (2 Kor 7, 1), neprestano naroča svojim vernikom, naj se vesele in se udeležujejo veselja z njim, ki živi kakor žalosten, pa vendar vesel (2 Kor 6, 10), ki trdi: »preobilno je moje veselje pri vsej naši nadlogi« (2 Kor 7, 4) in se veseli v trpljenju (Kol 1, 24). Filipljane opominja: »Dragi moji — — delajte s strahom in trepetom za svoje zveličanje« (Fil 2, 12) in s tem pokaže, kako sam v svetem strahu dela za svoje lastno zveličanje, dasi nič nima na vesti, vendar s tem še ni opravičen (1 Kor 4, 4). A obenem v tem kratkem pismu Filipljanom neprestano govori o veselju, kar na šestih mestih, med tem je tudi oni poziv k veselju, ki ga Cerkev bere na tretjo adventno nedeljo: »Veselite se v Gospodu: zopet pravim: Veselite se!« (Fil 4, 4). Vernim kristjanom, ki nosijo strah božji v sebi in se zaradi tega nič človeškega ne boje, velja apostolov poziv: »Vedno se veselite!« (1 Tes 5, 16) za življenjsko geslo. Nihče drugi nima toliko vzrokov vedno se veseliti, kakor tisti, ki je s svetim strahom zvezan z vsemogočnim in usmiljenim Bogom. To veselje je ona sladkost, o kateri vzklika kraljevi pevec v stari zavezi: »Koliko je obilje tvoje sladkosti, Gospod, ki si jo prihranil njim, kateri se tebe bojé (ps 30, 20).

Vzgoja v strahu božjem.

Predragi v Gospodu! Če te misli o strahu božjem nekoliko preudarite, boste pač mogli spoznati, da nam je doslej tega zveličavnega strahu precej manjkalo. Pomislite samo, kaj doživljamo! Ali bi bilo mogoče, da bi sovražstvo, mržnja in škodoželjnost toliko ljudi obsedla, če bi se v resnici Boga bali? Ali, kako si moremo drugače razložiti v naših domačih razmerah besno divjanje, ki uničuje življenja, domove, imetje sorojakov in še hiše božje, ki so skupen duhovni dom vseh župljanov in jim v težkih dneh še v posebno tolažbo? Ne bilo bi mogoče, da človek človeka z nasladi in s satansko iznajdljivostjo muči, če bi imel strah pred vsevednim in pravičnim Bogom. Kadar bo v srcih ljudi zopet vladal strah božji, tedaj ne bo treba, da se ljudje drug drugega bojé, kakor se danes boje.

Iz zastrupljenega ozračja sovražstva, maščevalnosti in zagrenjenosti vodi gotovo in hitro pot vere v vsevednega, neskončno svetega in pravičnega Boga in iz te vere izhajajoči strah božji. Po tej poti bomo morali hoditi

iskreno in odkritosrčno, če hočemo kdaj priti v boljšo in lepšo bodočnost, ko bodo ljudje zopet v pravičnosti in ljubezni med seboj živeli, eden drugemu v pomoč. Da bo pa bodočim rodovom, ki se zdaj rodé in se začenjajo razvijati, kdaj prihranjeno gorje nove vojske z vsemi strašnimi posledicami, je treba ta mladi rod že v najzgodnejši mladosti vzgajati v strahu božjem. Dovolj zgodaj morajo spoznati Boga, ki je brezmejno popoln v svetosti, pravičnosti in moči, njegovo veličastvo ponižno moliti in slaviti, v zvesti pokorščini njegove zapovedi spolnjevati in se z vso resnostjo samo tega bati, da Boga ne žalijo in ne zgube, drugega strahu pa naj ne poznajo. Poučeni od grozot sedanjosti morajo starši spoznati, kako zelo potrebno je, da v njihovih družinah vlada sveti strah božji in da svoje otroke vzgajajo k bogaboječnosti, a to bodo najučinkoviteje storili z zgledom lastnega bogaboječnega življenja. Resna in vztrajna zahteva vseh, ki jim je vzgoja dolžnost ali srečnejša bodočnost naroda pri srečju, mora biti, da se tudi javna šolska vzgoja postavi na trdni temelj strahu božjega. S tem bi napeljali rastoči rod na edino pravilno življenjsko pot, na kateri nobeden ne bi doživljal razočaranja, saj »srečna je duša, ki se Gospoda boji« (Sir 34, 17) in »blagor mu, kdor se boji Gospoda« (ps 111, 1).

»Ker poznam strah Gospodov« (2 Kor 5, 11), vam dragi verniki, v sedanjih razmerah ne za sedanjost in ne za bodočnost ne morem nič potrebnjega priporočiti, kakor sveti strah božji. Dandanes, ko nam poleg vsakdanjih stisk in težav še toliko hudega preti, ki bi znalo nad nas pridrveti, če ga usmiljeni Bog ne odvrne, nam je treba pravega božjega strahu, otroškega strahu, ki v nas zaupanje v Očeta in ljubezen do njega pomnoži in utrdi, da se ne bomo preveč bali tega, kar nas tu na zemlji more zadeti. Bolj ko se bomo v tem življenju bali Gospoda, manj nas bo strah njegove sodbe, manj se bomo bali, da bi morali kdaj iz njegovih ust slišati besedo, ki zares zasluži naziv strašna: »Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj!« (Mt 25, 41). To besedo slišati, bo res strah. Kdor bo moral to sodbo sprejeti in se pobrati proč od Boga, bo vso večnost trepetal v strahu in grozi, ki mu bo segal v kosti in mozeg. Vso večnost mu bo v ušesih donela kakor odmev silnega groma beseda: Proč od mene ... vso večnost se bo zavrženi in pogubljeni tresel od strahu pred pravičnim Bogom, čeprav za zmeraj daleč, neizmerno daleč proč od Boga v breznu muke in obupa. Usmiljeni Bog nas obvaruj tega večnega strahu. Prosimo ga, naj nas zdaj v zemeljskem življenju napolni s svetim strahom: da pri sodbi ne bomo napolnjeni s strahom obupa za vso večnost. Pobožno ponavljajmo večkrat v ta namen molitev, ki nam je znana iz litanij presvetega Imena Jezusovega: Daj nam, Gospod, da vedno v sebi ohranimo strah in ljubezen do tvojega svetega imena, ker nikdar ne nehaš voditi teh, ki jih utrdiš v stanovitnosti svoje ljubezni. Amen.

Blagoslov vsemogočnega Boga naj vsakega posebej in vso škofijo spremlja in varuje. Amen.

V Ljubljani, dne 16. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

2.

Postna postava za leto 1945.

Pooblaščen od svetega očeta (Indultum S. Congregationis pro negotiis ecclesiasticis extraordinariis de die 19. mensis Decembris: AAS XXXIII—1941, pg. 516 sq) dajem za leto 1945, dokler bo trajala vojska, vsem vernikom ljubljanske škofije splošno olajšavo postne postave tako,

da velja strogi post (zdržek od mesnih jedi in mesne juhe ter pritrzanja v jedi)

samo na pepelnico (14. februarja) in na veliki petek (30. marca).

Vse druge dneve je dovoljeno večkrat na dan jesti ter uživati mesne jedi. (Ta olajšava velja tudi za redovnike in redovnice.)

To olajšavo daje sveti oče zaradi vojnih razmer, ko je postala prehrana težka in si verniki mnogokje ne morejo priskrbeti hrane po svojih željah in potrebah, pa morajo jesti, kar dobijo in kadar dobijo.

Vernike, ki se bodo posluževali te postne olajšave (zlasti duhovne in redovne osebe), opozarjam in prosim, da post nadomestijo z drugimi dobrimi deli: s prostovoljnim samopremagovanjem, z miloščino, z deli telesnega in duhovnega usmiljenja, ko je med nami toliko telesne in duhovne pomoči potrebnih; zlasti pa naj veliko molijo po namenu svetega očeta. (V zavodih in samostanih naj to molitev opravljajo skupno.)

V Ljubljani, dne 16. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

3.

Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1945.

Po razporedu iz l. 1936. bi prišle letos na vrsto župnije v dekanijah Novo mesto, Kočevje in Radovljica levi breg Save. Lani se v nobeni dekaniji, ki so bile na vrsti, ni mogla izvršiti vizitacija, tudi zakrament sv. birme se ni mogel podeliti razen v župniji Litija, kamor je prišel birmovat celovski škof. Kake možnosti bodo letos, je v božjih rokah. Če bo kje birmovanje možno, se bo čas in način določil sporazumno s prizadetim g. župnikom in dekanom.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

4.

Konference v letu 1945.

A. Za pastoralne konference določam v smislu čl. 44 odst. 1. Zak. lj. šk. sledeča vprašanja:

I. Za pomladansko konferenco:

Duhovniški idealizem v luči Jezusovih stanovskih navodil apostolom pri Mateju 10, 1—42.

II. Za jesensko konferenco:

Liturgični predpisi o tabernakljih in shranjevanju presv. Reš. Telesa v inštrukciji S. Congr. de disciplina Sacramentorum iz l. 1938

(Škof. list 1938, str. 65—71). Zlasti naj se poudari, kaj iz te inštrukcije v naši škofiji še ni izvedeno in kako naj bi se v dejanskih razmerah izvedlo.

B. Za konference Sodalitatis SS. Cordis Jesu določam v smislu čl. 51. odst. 2. Zak. lj. šk., naj se izdelajo pismena pastoralna navodila, kako naj dušni pastirji premagajo ali vsaj omilijo sovraštvo, maščevalnost in zagrenjenost, ki se zajeda med vernike.

C. Za pastoralne konference katehetov določam sledeča vprašanja:

I. Za pomladansko konferenco:

Vplivi izvenšolskega okolja na versko in нравno življenje današnjega otroka in dijaka.

II. Za jesensko konferenco:

a) za srednješolske in meščanskošolske katehete: Katehet v profesorskem zboru;

b) za ljudskošolske katehete: Skušnje ob Pivkovem učbeniku.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

5.

Triletni izpiti duhovnikov po kan. 130.

se bodo vršili letos v četrtek, dne 18. oktobra, v avlah teološke fakultete v Ljubljani (Alojzijevišče). Začetek bo ob osmih zjutraj.

Tvarina je določena v čl. 19. Zakonika ljubljanske škofije.

K izpitu se morajo kandidati prijaviti s pismeno prošnjo na škof. ordinariat najkasneje do 1. oktobra 1945.

V Ljubljani, dne 17. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

6.

Olajšava evharističnega posta za nočne delavce.

Po kan. 81. cerkvenega zakonika dajem s tem vsem delavcem in delavkam, ki morajo ponoči delati in imajo odmor za uživanje potrebne hrane šele po polnoči, olajšavo od zapovedi biti pred sv. obhajilom tešče od polnoči v tem smislu, da smejo prejeti sv. obhajilo, ko so pretekle vsaj štiri ure od zaužitja jedi po polnoči. To olajšavo podeljujem iz razloga, da delavci in delavke, ki morajo vsako noč razmeroma naporno delati pa ne morejo užiti hrane pred polnočjo, ne bi bili prisiljeni stradati angelskega kruha presv. Rešnjega Telesa. Ta olajšava velja za čas, dokler bo med vojsko ta način dela trajal in ne bo mogoče obrniti se s tozadevno prošnjo na svetega očeta v Rim.

To v vednost spovednikom in dušnim pastirjem.

V Ljubljani, dne 14. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

7.

Maševanje pro populo.

Župniki in župnijski upravitelji so po kan. 466 cerkv. zak. dolžni maševati za ljudstvo »vse nedelje in druge zapovedane praznike, četudi so odpravljeni« (kan. 339 § 1). Ta dolžnost je neodvisna od dotacije (prim. Congr. S. Conc. dne 13. jul. 1918, AAS 1919, 46). Škof po svoji redni oblasti spregleda od te dolžnosti ne more dati. Z reskriptom konc. kongregacije št. M 5124/41 z dne 2. januarja 1942 je ljubljanski škof pooblaščen, dajati spreglede tistim župnikom in župnijskim upraviteljem, ki so morali svoje župnije zapustiti in ne prejemajo ne lokalnih dohodkov ne kongruinega dopolnila (vide Škof. list 1942, str. 13). Župnikom in župnijskim upraviteljem, pri katerih niso ti pogoji izpolnjeni, se spregled ne more dati.

V Ljubljani, dne 17. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

8.

Zvišanje mašnega štipendija.

Zaradi enotnega ravnanja ter soglasja s sosednjimi škofijami se zvišuje štipendij za tihe maše:

- a) za navadne tihe maše na 40 lir,
- b) za tihe oznanjene maše na 45 lir,
- c) za tihe maše na določen dan na 50 lir.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

9.

Zavarovanje starih matic.

Po odloku vrhovnega komisarja za Jadransko primorje z dne 19. januarja 1945 je škof. ordinariat dolžan poskrbeti, da se vse župnijske matice od začetka do l. 1815. spravijo na varno, tako da jih ne more uničiti požar ali kak napad. Škof. ordinariat zato naroča:

1. Ljubljanski župniki naj brez zamude pripravijo na cerkvene stroške močne zaboje, jih znotraj oblože s strešno lepenko (še bolje s pocinkano pločevino) in vanje zložijo vse župnijske matice do l. 1815. Tako opremljene zaboje naj dostavijo škof. ordinariatu. Skupna shramba za te matice bo v podzemnem zaklonišču.

2. Župniki izven Ljubljane naj prav tako spravijo matice do l. 1815. v zaboje in si zanje poiščejo varne prostore izven neposredno ogroženih krajev. Svetujemo, naj se v ta namen združi več župnij in izkoristi večji prostor, kjer ga je mogoče dobiti. Gospodje dekani so dolžni poskrbeti, da se delo takoj začne in pravilno opravi.

3. Vsak župnik naj knjige pred shranitvijo po možnosti zavije v časopisni papir, da jih s tem zavaruje pred vlago. Hrbiti knjig, zlasti tistih, ki so zlepljeni s škrobnim lepilom, naj bodo obrnjeni proti sredini zaboja, ker škrob vsrkava vlago.

4. Za vse spravljene predmete je treba napraviti zapisnik; če je več zabojev, za vsak zaboj ločeno, tako da je mogoče vsak predmet hitro najti.

5. Če matic ni mogoče takoj spraviti na popolnoma varen kraj, naj jih župniki (ali župnijski upravitelji) brez zamude shranijo toliko varno, kot je zdaj možno, nato pa še poskrbe za popolno varnost. Zadeva je neodložljivo nujna.

6. Dekanijskim uradom se naroča, da o ureditvi zadeve pošljejo tekom enega meseca škof. ordinariatu pismeno poročilo.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

10.

Duhovne vaje v letu 1944

so napravili: škof dr. Rožman Gregorij. — Dr. Ambrožič Franc, Arh Jožef. — Babnik Ferdinand, Babnik Karel, Bernik Franc, Bevka Ludovik, Brecljnik Alojzij, Brglez Ignacij, Bukovac Janez, Bukowitz Henrik (dvakrat). — Caserman Ivan, Cuderman Kristijan, Cukale Jožef. — Dr. Čepon Anton, dr. Čepon Ludovik, Čerin Karel, Črnilec Janez. — Debevec Stanislav, dr. Demšar Josip, Dodič Anton, Dolenc Janko, dr. Dolinar Anton, Dolinar Franc, Dolinar Janez, Dolšina Janez, Drole Mart. — Erzar Franc, † Erzin Leopold. — Dr. Fabijan Janez, dr. Fajdiga Viljem, Fatur Jakob, Feme Boris, Ferdin Janez, Filipič Janez, Finžgar Franc, Flajnik Peter (dvakrat), Florijančič Jožef, Fric Franc. — Gande Bogomir, Glavač Franc, Glinšek Franc, dr. Gnidovec Franc, Gogala Ivan, Golf Anton, Golob Melhior, Gostiša Jožef, Gostiša Vinko, Grčman Anton, Grims Stanislav, dr. Grivec Franc. — Hafner Anton, Hafner Janez, Hostnik Jožef, Hrovat Ivan, Hybašek Vojteh. — Iskra Anton. — Jamnik Jožef, Jane Peter, Jeglič Stanislav, Jenko Mihael, Jeraša Franc, dr. Jere Franc. — Kalan Janez st., Kalan Janez ml., Kambič Alojzij, Kastelic Anton, Kastelic Matija, Klopčič Jožef, dr. Knific Ivan, Kočar Alojzij, Kolenc Franc, Komlanec Anton, Koretič Franc, Koričnik Anton, Košir Jožef, Košmerlj Alojzij, dr. Kotnik Jakob, Kovačič Anton, Kraljič Stefan, Kramar Janez, Kregar Stanislav, Kristanc Leon, Križaj Peter. — Lamovšek Matija, Langerholz Janez, Lavrič Ciril, Lenič Stanislav, Lesar Janez, dr. Levičnik Alfonz, Lovšin Anton, Lovšin Franc, dr. Lukman Franc. — Malavašič Roman, Mali Gregor, Markež Alojzij, Markič Jožef, Martinčič Andrej, Matkovič Karel, Mikuž Janez, Moder Anton, Mrkun Anton. — Nadrah Ignacij, Novak Stojan. — Oblak Valentin, Ocepek Jožef, dr. Odar Alojzij, dr. Oražem Janez, Orehar Anton, Oven Jožef. — Papež Karel, Pavlič Anton, Pavlin Andrej, Pavlin Ivan, Peček Alojzij, dr. Pečjak Gregorij, Pengov Franc, Perčič Mihael, Perčič Stanislav, Petrič Anton, Pezdir Franc, Pfajfar Franc, Pintar Ivan, Pipa Anton, Podbevšek Jernej, Pogačnik Anton, dr. Pogačnik Jožef, Poljanec Ivan, dr. Potočnik Ciril, Premrl Stanislav, Pucelj Janez. — Ramovš Jakob, Ramšak Franc, Rihar Ivan, Rott Jožef, Rupnik Karel. — Dr. Samsa Janez, Schweiger Viktor, Sedej Janko, Selan Anton, Seljak Vojnimir, dr. Simončič Pavel, Skobe Ignacij, Skubic Anton, Slapšak Božidar, dr. Slavič Matija, Smolič Jožef, dr. Snoj Andrej, Snoj Jožef, Snoj Venceslav, Stanonik Anton, Stare Martin, Stopar Anton, Strajhar Ivan, dr. Strle Anton, Stroj Alojzij, Strupi Alojzij, † Sušnik Janko. — Šarec Alojzij, Šavli Andrej, Šesek Ivan, Šešek Ivan, Šimenc Josip, Škerbec Matija, Škulj Karel, Šolar Jožef, Šoukal Franc, Štrancar Ignacij, Štrekelj Jakob, Štrukelj Ivan. — Terčelj Filip, Tiringar

Ivan, dr. Tom Franc, Tomazin Ludovik, Tomažič Ivan, Tome Matija, Tome Alojzij (katehet), dr. Truhlar Karel, dr. Turk Josip. — Učakar Franc, Urbanč Janez, dr. Ušeničnik Aleš, dr. Ušeničnik Franc. — Veider Ivan, Vindišar Ivan, Vodopivec Ivan, Volc Josip, Vovk Anton, Vovk Jožef (Ig), Vukšinič Anton. — Wester Alojzij. — Zabret Valentin, Zabukovec Janez, Zaletel Vinko, Zorman Viktor, Zupančič Janez. — Žagar-Sanaval Janko, Žakelj Filip, Žerjav Janez, Žitko Alojzij, Žun Alojzij, Žust Jakob. — Skupaj 202.

Naknadno se objavlja za leto 1942: Bukowitz Henrik; za leto 1943: Wolbang Karel.

V Domu duhovnih vaj v Ljubljani

je bilo 15 tečajev s 302 udeležencema, in sicer:

8 tečajev za duhovnike	189 udeležencev
posamezni duhovniki	3 udeleženci
5 tečajev za bogoslovce	57 udeležencev
posamezna bogoslovca	2 udeleženca
1 tečaj za izobražence	22 udeležencev
posamezni izobraženec	1 udeleženec
1 tečaj za dijake	28 udeležencev

V Misijonski hiši v Ljubljani, Tabor 12,

so bili 4 tečaji z 88 udeleženci, in sicer:

1 tečaj za uradnike Zveze katoliških uradnikov	22 udeležencev
1 tečaj za bolniške strežnike iz bolnišnice	20 udeležencev
1 tečaj za srednješolce Zveze katoliških dijakov	24 udeležencev
1 tečaj za akademike Zveze katoliških dijakov	20 udeležencev
posamezna duhovnika	2 udeleženca

11.

Razne objave.

Položnice za poravnavo naročnine Škof. lista, ki znaša za letos 50 lir, so priložene tej številki lista.

Orglarska šola. Priložene so položnice za poravnavo prispevkov župnijskih cerkva za to šolo. Določeni zneski naj se čimprej nakažejo.

12.

Škofijska kronika.

Stolni kapitelj. Prezentiran je bil na Codellijev kanonikat pri ljubljanski stolnici dr. Jožef Pogačnik, ravnatelj »Marijanišča« v Ljubljani.

Imenovan je bil za upravitelja župnije Begunje pri Cerknici Valentin Kajdiž, župnik v Sori, ki je na to župnijo resigniral.

Premeščeni so bili kot kaplani: Janez Kotar iz Kostanjevice na Brezovico pri Ljubljani, Franc Brulc iz Starega loga pri Kočevju v Kostanjevico, Gregorij Andoljšek iz Trebnjega v Borovnico, Viktor

Bratulić iz Borovnice v Trebnje in p. Otokar Dernovšček, O. F. M. z Viča v Ljubljani k Sv. Cirilu in Metodu v Ljubljani.

Nameščena sta bila kot kaplana: Pavel Golia v Starem logu pri Kočevju in p. Ludovik Dovč, O. F. M., na Viču v Ljubljani.

Umrli so: Janez Gnjezda, župnik v Vel. Dolini, v Münchebergu v Nemčiji 19. novembra 1944 v starosti 74 let, p. Silvin Lenartič, O. F. M., v Novem mestu dne 4. januarja 1945 v starosti 36 let, Jurij Lambizar, S. S., v Ljubljani dne 17. januarja 1945 v starosti 40 let in Leopold Erzin, župnik v Sv. Križu pri Litiji, v Ljubljani dne 20. januarja 1945 v starosti 59 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 25. januarja 1945.

† Gregorij,
škof.

Dr. Jože Jagodic,
škof. kanceler.

Vsebina: 1. Pastirsko pismo za l. 1945. — 2. Postna postava za l. 1945. — 3. Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1945. — 4. Konference v l. 1945. — 5. Triletni izpiti duhovnikov po kan. 130. — 6. Olajšava evharističnega posta za nočne delavce. — 7. Maševanje pro populo. — 8. Zvišanje mašnega štipendija. — 9. Zavarovanje starih matie. — 10. Duhovne vaje v l. 1944. — 11. Razne objave. — 12. Škofijska kronika.

Herausgeber — Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Verantwortlicher Redakteur — Odgovorni urednik: Dr. Jože Jagodic. — Gedruckt bei Ljudska tiskarna in Ljubljana — Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).

Škofijski ordinariat v Ljubljani

Obletnica papeževe izvolitve.

Če se letos obletnica papeževega kronanja obhaja po čl. 457, 10 Zak. Lj. šk., pače na tiho nedeljo. Ker pa je tiha nedelja liturgično manj primerna za zunanjo slovesnost, bomo letos obhajali obletnico papeževe i z v o l i t v e v nedeljo 4.marca. po navodilih, ki so dana v direktoriju za tiho nedeljo. Kjer se opravi slovesna maša, se vzame Missa de Dominica III. Quadrag., oratio pro Papa sub unica conclusione cum Oratione Dominicae, 2. imperata pro pace et nulla alia.

V Ljubljani, 7.febr.1945.

+Gregorij, škof l.r.

